

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Ønskes der udvalgsbehandling? (Ophold). Da det ikke er tilfældet, går lovforslaget direkte til anden behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring (Sygekassegrænsen m. v.).

(Lovforslaget (nr. 64) findes i tillæg A. sp. 1863, fremsættelsen i tidenden sp. 1926).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Niels Mørk: I forbindelse med det foreliggende lovforslag kunne man stille spørgsmålet: hvorfor i det hele taget nogen sygekassegrænse? Dertil vil jeg gerne sige, at sygekassegrænserne har meget nøje tilknytning til lægeoverenskomsterne og til det begreb, vi kender som huslæge- eller familiebegrebet. I kraft heraf har vi i Danmark en lægehjælpsordning, som ikke findes bedre noget sted i verden, såvel hvad angår effektiviteten som hvad angår økonomien. Alene dette, at ca. 75 pct. af befolkningen er sikret fri læge- og speciallægehjælp, sådan at der ikke er penge mellem læge og patienter, er et uvurderligt gode, ikke mindst for den svageste stillede del af befolkningen. I de øvrige nordiske lande gælder refusionssystemet, hvilket betyder, at man faktisk, ligegyldigt hvilke indtægtsforhold der er tale om, skal have penge med, når man har brug for lægehjælp. Og da der ikke findes tilsvarende overenskomster med faste takster som her i landet, er det ikke helt små beløb, det drejer sig om for patienterne. Sådanne refusionsordninger kan meget vel vende den tunge ende nedad og i nogen grad afholde mennesker fra at søge læge i tide.

Med hensyn til den foreslåede opdeling i 2 kommunegrupper i stedet for de nugældende 3 er dette for mig at se helt i tråd med de ændringer, der sker i kommunestrukturen, og det betyder både et fremskridt og en forenkling. Det er væsentligt, at denne reduktion af kommunegrupperne fastholder det hidtidige forhold mellem medlemsgrup-

perne, altså omkring 75 pct.—25 pct. af befolkningen. Det vil sige, at den sociale balance i sin helhed ikke forrykkes ved dette forslag.

Jeg skal gerne erkende, at rokeringen, der vil berøre ca. 19.000 medlemmer, mellem den hidtidige gruppe III og den nye gruppe II kan komme til at virke uheldigt for nogle lægepraksiser i hvert fald i landdistrikterne. Dette er beklageligt, fordi disse landlæger ofte arbejder under vanskeligere forhold end deres kolleger i det øvrige land. På den anden side er 19.000 medlemmer ud af over 3 millioner et relativt lavt tal, og på længere sigt vil den udvikling, vi er inde i med hensyn til kommunestrukturens omdannelse, efter min opfattelse udligne de forskelle, som lovforslagets gennemførelse påfører visse landpraksiser.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Peter Larsen: Jeg har ved tidligere lejligheder givet udtryk for venstres interesse i de forenklinger, som kunne opnås, og vil derfor i forbindelse med det foreliggende spørgsmål anse det for helt naturligt, at de ændringer, der sker i skattelovgivningen, nu også får konsekvenser på det socialpolitiske område. Jeg kan derfor erklære mig enig i de hovedsynspunkter, der ligger til grund for lovforslaget, gående ud på, at man dels skal have grænserne ændret, dels have grænserne lagt fast, således at man kan afskaffe det udvalg, der hidtil hvert tredje år har været nedsat til at fastsætte nye grænser.

Den nye områdeinddeling er også et træk, som vi kan anerkende. Dels er der jo sket en væsentlig udjævning i leveomkostningerne, dels en udjævning i de forhold, hvorunder man arbejder og lever derude, dels er der spørgsmålet om ændringer i kommunestrukturen, som jo ville skabe nogle administrative problemer, hvis ikke man gennemførte den ændring, der her er tale om. Derfor kan vi acceptere dette, og vi kan navnlig acceptere det, fordi det jo ikke reelt ændrer på forholdet mellem A- og B-medlemmer; vel bliver der som nævnt af hr. Niels Mørk nogle forskydninger, men jeg har bemærket mig, at de her foreslåede foranstaltninger er godkendt af sagens par-

[Peter Larsen.]

ter, henholdsvis lægerne og direktoratet for sygekassevæsenet, og det vil sige, at ændringerne ikke griber ind i de indgåede overenskomster. Det er noget meget væsentligt, at man nu kan lave denne nyordning uden at komme ind på de andre problemer, der i givet fald kunne rejses.

Jeg skal afstå fra at gå ind i en drøftelse eller overvejelse vedrørende sygekassegrænsen. Jeg mener ligesom hr. Niels Mørk, at der er knyttet så mange interesser dertil, at det, hvis det skal diskuteres, må frem i anden forbindelse.

Vedrørende det andet punkt, om ændring af beregningsgrundlaget for udbetalingen af dagpenge, skal jeg sige, at her er jo en principiel nydannelse, nemlig dette, at man i visse tilfælde nu skal beregne størrelsen af dagpengene efter den fremtidige indtægt. Det fremgår jo af bemærkningerne til lovforslaget, at det vel næppe bliver mange, der kommer ind under denne nydannelse, og derfor er vi også fra venstres side enige i de hovedsynspunkter, som ministeren har givet udtryk for i sit forslag. Men det er jo klart, at selv om det kan være svært at forme i lovtæksten den afgrænsning, der måtte være naturlig, så vil det alligevel være gavnligt i et udvalg at drøfte de retningslinjer, som man ønsker skal stå som vejledende for denne nydannelse. Det skal ikke forstås på den måde, at vi med dette udvalgsarbejde ønsker at sinke sagen, ingenlunde; vi er klar over, at skal ordningen træde i kraft med virkning fra den 1. januar, så haster det, men da det nu drejer sig om nye ting, finder vi det rimeligt, at vi i et udvalg stifter nærmere bekendtskab med, hvordan man har tænkt sig dette praktiseret.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale lovforslaget til en hurtig og velvillig behandling.

Clara Munck: Ja, her har ministeren jo benyttet lejligheden, da han alligevel skulle stille forslag om ændringer i anledning af skattefradragens ophævelse, til at komme med et par andre ændringer i loven, og jeg kan med det samme sige, at den konservative folketingsgruppe er enig i disse ændringer.

Det første, som allerede er nævnt, er

dette, at de unge under uddannelse, der jo kun er sikret lave dagpenge, kan komme i den situation, at de på det tidspunkt, hvor uddannelsen er ved at slutte, bliver ramt af sygdom og derfor ikke kan overgå til den højere løn og deraf følgende højere dagpenge. Vi ved, at dette spørgsmål før har været drøftet, og vi er altså ganske enige i, at den forbedring, der her er indføjet, bør gennemføres.

Vi er også enige i det, socialministeren er nået frem til: at inddele landet i 2 grupper, hovedstadsområdet og landet i øvrigt. Ligesom tidligere ordførere ønsker også vi kun at få den forenkling, der i dag er naturlig, og sådan som lønudviklingen er, finder vi altså det, ministeren her har foreslået, rigtigt.

Der er et tredje område, hvor vi også mener at lovforslaget er en forbedring; det gælder dette, at vi ikke fremover, som vi tidligere måtte gøre det, hvert tredje år skal nedsætte et udvalg, der skal have forelagt materiale, indsamlet af socialministeren, og så drøfte sygekassegrænsen. Også på andre områder har vi jo faste grænser, der bliver automatisk reguleret. Det foreslås også her, og også det er vi som sagt enige i.

Derimod er vi lidt rystede, hvis jeg kan sige det sådan, over det beløb, vi når op på som sygekassegrænse. Nu har det jo hidtil været sådan, at sygekassegrænsen fastsættes på grundlag af en faglært arbejders årsindtægt ved fuld beskæftigelse, og jeg forstår af bemærkningerne til dette lovforslag, at socialministeren er gået frem for så vidt efter den samme beregning og har dertil lagt, hvad den pågældendes skat ville have betydet, hvis vi ikke havde ophævet skattefradragetsreglen, og så er der sådan lidt rettet op ved siden af. Når jeg ser det tal, 42.200, i indtægt, så kommer jeg altså frem til, at det er en ugeindtægt på ca. 800 kr., medens man i det øvrige land har 700 kr., og det undrer os altså lidt, at vi er nået derop; derfor vil jeg ligesom hr. Peter Larsen bede om, at vi får en kort udvalgsbehandling, hvor vi gerne vil kigge lidt på disse tal. Jeg mener ikke, at vi derigennem vil sige, at vi ikke skal følge reguleringen, men vi har jo efterhånden med hensyn til mange sociale lovforslag opdaget, at vi ikke har noget at bygge på, hvis vi tror på

[Elara Munck.]

socialreformkommissionens materiale; der kan jo gå både vinter og vår, og måske flere gange, og derfor vil vi altså gerne have set på dette spørgsmål, lige så vel som vi gerne vil se på spørgsmålet om at hæve det beløb, der tillægges indkomsten, for så vidt den sygeforsikrede har børn. Det er dog en væsentlig forhøjelse, 5.500 kr. pr. barn; det er ikke sådanne tal, vi plejer at regne med; når vi ser, om vi kan gøre noget for de dårligst stillede familier, der har forsørgerbyrder over for børn, og jeg forstår altså ikke rigtig, hvad det egentlig vedrører skattefradragreglens ophævelse, at tilskuddet pr. barn bliver så klækkeligt forhøjet; som det bliver her.

I det hele taget vil vi altså gerne pege på, også under den korte udvalgsbehandling, at det vel nok ikke er et spørgsmål for os, om man skal være i sygekasse, men om vi skal opretholde en sygekassegruppetvang, for jeg forstår ikke, at mennesker, der har en indtægt på de 42.000 kr. plus 5.500 kr. pr. barn, skal være tvunget ind i en bestemt sygekassegruppe, nemlig A-gruppen. Efter vor mening må de have ret til selv at vælge; hvis de vil betale det noget højere kontingent i B-gruppen og dermed have frit lægevalg, så mener jeg, det er en ting, vi må drøfte, idet jeg altså ikke kan se, at disse grænser er udtryk kun for et socialt hensyn. Det er jo sådan, at man i gruppe A også er tvunget ind under ordningen med de offentlige tilskud, og nu har vi jo drøftet økonomi på så mange punkter i de senere dage. Denne gruppe her, der altså ligger under 42.000 kr. i årsindtægt, skal stå i den gruppe inden for sygekasserne, hvor staten og altså folkettinget har bevilget 5 kr. pr. medlem, 25 pct. af de udgifter, der går til læge, hospital og meget mere, 25 pct. af udgifterne til visse lægemidler og 50 pct. af udgifterne til speciallægebehandling. Jeg mener ikke, det er rimeligt, at vi uden videre tvinger folk ind i denne ordning, hvorved vi så må forhøje vore egne bidrag. Jeg har set i statsregnskabet for 1966-67, at sygekassetilskuddet til denne gruppe medlemmer er på ca. 182 mill. kr., og i det budget for 1968-69, vi har fået omdelt, er vi kommet op på 236 mill. kr. Jeg vil tro, at adskillige af disse medlemmer, hvis de ikke var tvunget ind i gruppe A, ville vælge

gruppe B og dermed ville nedbringe udgifterne. Nu ved jeg godt, at socialministeren vil stå op og sige — for det er også sagt i bemærkningerne — at det vedrører også lægeoverenskomsterne, men folketinget skal vel ikke lovgive af hensyn til selve det, at vi har sygekasser og vi har læger; og at de to parter indgår overenskomster. Man har jo vidst, der skulle ske ændring, fordi man jo for længst har bebudet skattefradragreglen ophævet, og derfor mener jeg altså, det er rimeligt ved denne lejlighed at pege på, at vi ikke finder udviklingen helt tilfredsstillende med henblik på dette, at man tvinger folk ind i en bestemt sygekassegruppe. Men i øvrigt er vi altså velvillige over for lovforslaget og ønsker selvfølgelig heller ikke at sinke dets behandling unødigt.

Skræppenborg-Nielsen: Hvis danske læger — og det være sagt i al venlighed — i almindelighed havde lidt større udsyn og ikke fortsat hængte sig i forældede dogmer og bestemmelser, ja, så tror jeg nok, det ville være klogt, at de gik med til at afskaffe alt, hvad der hedder sygekassegrænser, naturligvis mod en behørig erstatning til lægerne. Disse sygekassegrænser er jo skabt i en tid, der var ganske anderledes end den tid, hvori vi nu lever, og der er ingen tvivl om, at da man skabte dem, da var de fuldt ud rigtige, de var fuldt ud berettigede. Hvis man afskaffede dem, så ville man spare en masse administration ikke alene for lægerne, men også for sygekasserne, og det kan jo, som jeg ofte har sagt det før, nok tiltrænges.

Mit parti kan tiltræde lovforslaget, som jo er en følge af skattefradragreglens bortfald, og vi kan tilsige vor støtte også ved de næste behandlinger af det.

Erik Hansen: Må jeg i fortsættelse af de bemærkninger, jeg beklageligvis kom til at foruddiskontere ved behandlingen af den foregående sag, sige, at det, der sker her vedrørende sygekassegrænserne, er naturligvis noget, som det radikale venstre kan tilslutte sig. Vi finder det meget rimeligt, at man går ned fra 3 indkomstsatser til 2, men vil dog nok sige, at det er vel et spørgsmål, om det egentlig er ganske reelt, at man opretholder 2 satser, om der virkelig er så stor en forskel i leveomkostningerne

[Erik Hansen.]

imellem hovedstadsområdet og det øvrige land som her angivet henholdsvis til 42.200 kr. og til 37.200 kr. Vi tror også, det er rimeligt, at man fremover mere rationelt arbejder med regulering af sygekassegrænserne ved, at denne regulering foretages ganske automatisk.

Endelig hvad angår det tredje punkt i lovforslaget, at unge og andre i øvrigt under uddannelse har mulighed for at få reguleret dagpengene ved sygdom umiddelbart i forbindelse med overgang fra uddannelse til erhvervsarbejde, tror jeg det er en meget heldig nydannelse, der sker her. Det omfatter jo en lang række mennesker, ikke alene unge under uddannelse, men også andre, som midt i de aktive erhvervsår må gå ud af aktivt erhvervsarbejde for at gennemgå en kortere eller længere uddannelse og så vender tilbage til erhvervsarbejde igen; jeg tror, det er nyttigt, at man her får lavet en slags sikkerhedsnet ved overgangen fra uddannelse til erhvervsarbejde.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget på det radikale venstres vegne.

Inger-Lise Bech Hansen: Lovforslaget om ændring af loven om den offentlige sygeforsikring, sygekassegrænsen m. v., kan liberalt centrum give sin principielle tilslutning. I det ene tilfælde er ændringerne en følge af skattefradragets bortfald, i det andet betyder de en forenkling, idet de nye grænser fastsættes i loven og derved fremtidig reguleres automatisk.

Hvad angår reduktionen af 3 kommunegrupper til 2, må man jo følge udviklingen, og ved denne ændring forenkles jo også administrationen. Også det kan vi billige.

Den fjerde bestemmelse angående sygedagpenge til de unge er en udmærket tilføjelse til loven, da man herved, som loven uilsigter, netop kan hjælpe i en vanskelig situation.

Socialministeren (Bundvad): Jeg kan også for dette lovforslags vedkommende takke amtligte ordførere for velvillig behandling og tilslutning. Jeg vil være indstillet på at give de oplysninger, man ønsker, i udvalget,

fordi jeg mener, at den diskussion, vi her i salen kunne få om beregningen, formen, hvorunder vi har fundet frem til tallet, vil være lidt indviklet.

Jeg vil gerne sige om den måde, hvorpå vi sætter lærlingene ind i loven, at det er en form, vi har taget fra ulykkesforsikringsloven, og vi kan derfra give de oplysninger, som hr. Peter Larsen ønsker med hensyn til praksis.

Med hensyn til det, fru Clara Munck var inde på, vil jeg sige, at tallene i forslaget er store, men de er dog ikke større, end at hvis vi havde fulgt den gamle beregningsform og taget hensyn til en bevarelse af skattefradragetsreglen, så ville ganske det samme antal medlemmer have kunnet være medlem af A-gruppen, så der er altså ikke sket nogen egentlig forskydning imellem A- og B-grupperne.

Hvad angår beregningen af tilskuddet pr. barn vil jeg gerne i udvalget give nærmere oplysning om dette forhold.

Og så skal jeg sige, at fru Clara Munck gør sig skyldig i en alvorlig fejltagelse, når fru Clara Munck går ud fra, at man er tvunget ind i A-gruppen, fordi ens indtægt ligger under den pågældende indtægtsgrænse. Det er ikke rigtigt. Ethvert eneste medlem, der kan tilhøre A-gruppen, har ret til at vælge at være B-medlem, hvis han ønsker det, og kan dermed få frit lægevalg. Sådan er det i dag, og sådan vil det naturligvis også være fremover — det er fuldstændig frivilligt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Efter de faldne udtalelser foreslår jeg, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående „Kongeriget Danmarks Hypotekbank“s beretning for regnskabsåret 1966-67.

Valgt blev: *Lis Groes, Poul Dalsager, Gorrsen, Egon Jensen, Herlöv Larsen, Axel Ivan Pedersen, Chr. Rasmussen, Søren Jensen, Robert Christensen, Niels Jørgen Nielsen, Rasmkjær, Jørgen Jensen, Adam Møller, Niels Ravn, Kampp, Kai Moltke og Erik Hansen.*

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om særlig indkomstskat m. v. har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 14. december, kl. 10 med følgende dagsorden:

1) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om levedsmidler m. m.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til patentlov.

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m. v.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om almindelig omsætningsafgift.

5) *Eventuelt: anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om folkepensionsbidrag).

6) *Første behandling af:*

Forslag til finanslov for finansåret 1. april 1968-31. marts 1969.

7) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring. (Sygekassegrænsen m. v.).

Mødet hævet kl. 17¹⁰.

43. møde.

Torsdag den 14. december kl. 10.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring af lov om folkepension. (Om folkepensionsbidrag) har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Den første sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om levedsmidler m. m.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 29) findes i tidenden sp. 2259).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget
vedtoges enstemmigt med 121 stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

Tredje behandling af forslag til patentlov.

(Anden behandling af lovforslaget (nr. 42) findes i tidenden sp. 2260).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Knud Thomsen: Efter at vi forleden her i tinget drøftede forslaget til patentlov ved anden behandling, er der opstået en uklarhed, efter at jeg har haft lejlighed til at gøre mig bekendt med fortrykket, hvor jeg har studeret den nøjagtige ordlyd af det løfte, ministeren efter aftale med folketingsudvalget afgav her fra talerstolen. Det